

Omkeerregeling op de schop

In een land bestaat al jarenlang een systeem voor de belasting van pensioenen onder de naam 'omkeerregeling'. Hierbij mogen burgers voor de inkomstenbelasting de betaalde pensioenpremie aftrekken van het bruto inkomen, terwijl later over de ontvangen pensioenuitkering inkomstenbelasting wordt geheven. De omkeerregeling levert veel burgers een fiscaal voordeel op.

tabel 1

schijf	belastbaar inkomen op jaarbasis	inkomstenheffing in het jaar 2013	
		jonger dan 65 jaar	65 jaar en ouder
1	€ 0 t/m € 19.645	37,00%	19,10%
2	€ 19.646 t/m € 33.363	42,00%	24,10%
3	€ 33.364 t/m € 55.991	42,00%	42,00%
4	€ 55.992 of meer	52,00%	52,00%

Hans van Dooren, 56 jaar, heeft in 2013 een belastbaar jaarinkomen van € 50.000. Hij rekent erop dat hij na zijn 65ste een bedrijfspensioen van jaarlijks € 20.000 zal ontvangen bovenop de jaarlijkse AOW van € 12.000. Hij heeft geen andere inkomstenbronnen. Hans gaat uit van ongewijzigde tarieven voor de inkomstenbelasting in de toekomst.

- a** Bereken het fiscale voordeel van Hans van Dooren van een betaling van een pensioenpremie van € 1.000 tegenover een pensioenuitkering als 65-jarige van € 1.000.

De overheid zoekt naar manieren om op korte termijn extra belastingen te kunnen heffen. Een econoom stelt voor om vanaf 1 januari 2014 de pensioenpremie als aftrekpost te schrappen. De pensioenfondsen ontvangen vanaf die datum dan slechts de netto premies (= bruto pensioenpremie minus belasting) van hun deelnemers. Over de pensioenuitkeringen zal geen belasting meer worden geheven.

- b** Heeft afschaffing van de omkeerregeling een nivellerend of denivellerend effect op de netto inkomensverdeling in het jaar 2014? Verklaar je keuze met gebruik van tabel 1.

Een journalist betwijfelt of het voorstel van de econoom een goed idee is. Hij baseert zich op een studie naar de financiële positie van de pensioenfondsen en de overheid in het jaar 2014:

financiële positie van pensioenfondsen en overheid in het jaar 2014:

- De afschaffing van de omkeerregeling zal de overheid 12 miljard euro aan extra belastingopbrengsten opleveren.
- Werknemers die in 2014 de pensioengerechtigde leeftijd behalen, moeten nog volgens de omkeerregeling belasting blijven betalen.
- De pensioenfondsen zullen naar verwachting een rendement van 7% behalen uit beleggingen van de ontvangen pensioenpremies.
- De overheid financiert begrotingstekorten door uitgifte van staatsobligaties. De gemiddelde rentevergoeding bedraagt 2,5%.

De journalist voert drie punten van kritiek aan:

- 1 Afschaffing van de omkeerregeling zou de samenleving in dit land in 2014 per saldo vermogensinkomsten kosten.
 - 2 Gelet op de vergrijzing en de kosten die daarmee samenhangen, zal afschaffing van de omkeerregeling de belastingdruk in de toekomst nog verder vergroten.
 - 3 Door in de toekomst de tarieven voor de inkomstenbelasting van 65-plussers te veranderen, kan de overheid de inkomensverdeling tussen generaties beïnvloeden. Door de afschaffing van de omkeerregeling verliest de overheid dit instrument.
- c** Laat met een berekening zien dat afschaffing van de omkeerregeling voor de samenleving in dit land in 2014 een verlies aan vermogensinkomsten van 0,54 miljard euro zou betekenen.
- d** Geef een toelichting op punt 2 of punt 3 van de kritiek van de journalist. Geef duidelijk aan op welk gekozen punt de toelichting betrekking heeft.